

Koncertmeghívó az Óbudai Társaskörbe

2011. január 14., péntek este 7 órára Budapest III. Kiskorona utca 7. MŰSOR:

Mozart: Szonáta fagottra és gordonkára K. 292 Ravel: Szonáta hegedűre és gordonkára

Kurtág: Ligatura - Message To Frances-Marie (The Answered Unanswered Question) Op. 31/b

Schubert: C-dúr Kvintett D. 956

Dóczi Áron, Pintér Dávid - hegedű; Tornyai Péter - brácsa; Varga István, Zétényi Tamás - gordonka; Kis Vén

Annamária - fagott

A koncert a gordonka kamarazenei lehetőségeit járja körül. Az első darabban, Mozart fagottra és basso continuora írott szonátájában a gordonka még némileg alárendelt szerepet játszik. A continuo szólam ugyan már nem a csembaló balkezét erősíti (mint az egy generációval korábbi szerzőknél), de a dallamot rendszerint a fagott szólaltatja meg, amit a cselló ellenpontoz - helyenként az az érzésünk, mintha egy fagottversenyt hallanánk, ahol a teljes zenekart a cselló helyettesíti. Ez az elmélet egyébként a darab hangvételével, formai megoldásaival, például a zárótétel rondó-formájával is rímel.

Ravel hegedűre és gordonkára írott szonátájában már egyenrangú a két hangszer.

„Leegyszerűsítve a végletekig. Lemondás a harmónia varázsáról; ezzel szemben a dallam egyre fokozódó jelentősége” - írja a darabról a zeneszerző. A szonátát archaikus egzotikum jellemzi, illetve egyfajta „mechanikusság”: a kontrapunktikus szerkesztést ostinátók, perpetuum mobilék, zakatolás, pizzicatók, glissandók, arpeggiók, trillák teszik izgalmassá. A tonális kétértelműség, a dúr és moll közöttiség a jazz hatását mutatja. A Debussynek ajánlott darabnak talán Kodály Duója is előképe.

A koncert második részében két hasonló hangszerösszeállítású mű hangzik el: a cselló vonósnégyeshez csatlakozik. Először Kurtág Ligatura - Message To Frances-Marie (The Answered Unanswered Question) miniatúrája szólal meg, majd Schubert megrendítő C dúr kvintettje, két hónappal halála előtt írott utolsó hangszeres műve. A Schubert-kvintettben az egyik cselló dallamhangszerré lép elő, gyakran az első hegedűvel játszik párban. A poétikus nyitótételt mennyei szépségű, zaklatott középrésszel megszakított, mégis átszellemült nyugalmat árasztó adagio követi. A Scherzo tétel valósággal szimfonikus hangzású: az öt szólamot kettősfogások, kürtmenet-szerű effektusok gazdagítják. A Scherzo triója - ahogy az első tétel záró témája és az utolsó, túláradó lendületű Rondo tétel is - magyaros hatást mutat. A koncert valamennyi műsorszámában fellépő Zétényi Tamás 2009-ben szerzett diplomát a Zeneakadémián Onczay Csaba és Koó Tamás növendékeként. A New York Állam-beli Bárd College zenei fakultásán is tanult ösztöndíjasként; jelenleg csellót és kamarazenét tanít ugyanott. Rendszeresen szerepel kamaramuzsikusként és szólistaként is; fellépett Budapest koncerttermeiben (a Zeneakadémiától a MüPáig, az MTA Dísztermétől a Rádió Márványterméig), Berlinben, Szlovákiában, és számos koncertet adott New Yorkban. Kis Vén Annamária a Zeneakadémia elvégzése után a Bárd College-ban folytatta tanulmányait, ahol jelenleg utolsó éves hallgató. A Dóczi Áron - Pintér Dávid - Tornyai Péter - Zétényi Tamás összeállítású vonósnégyes a Csalog Gábor vezette Kurtág Műhely kurzusain kezdett együtt muzsikálni. Nagy megtiszteltetés számukra, hogy a Kurtág és Schubert kvintettekhez a Belgrádi és az Újvidéki Zeneakadémián, majd a Bartók Béla Konzervatóriumban és Franciaországban tanító, Magyarország mellett Angliában, Franciaországban, Hollandiában, Svájcban és Oroszországban hangversenyező Varga István csellóművész csatlakozik hozzájuk.